

Effektrapport FRII 2016

Namn: Kristna Fredsrörelsen
Organisationsnummer: 826000-8696
Juridisk form: Ideell förening

Genom denna rapport vill vi nå medlemmar, givare och andra intresserade för att berätta vilken nytta vi gör. Vi har utgått från Frivilligorganisationernas Insamlingsråd (FRII) och deras riktlinjer som gäller för effektrapporter. Här beskrivs vår vision, vilka strategier vi använder för att nå våra mål och en beskrivning av de effekter som Kristna Fredsrörelsens arbete lett till under året.

Vad vill Kristna Fredsrörelsen uppnå?

Kristna Fredsrörelsen är en ickevåldsrörelse som arbetar för fred och rättvisa. Vi är en medlemsorganisation som är djupt förankrad i den ekumeniska rörelsen och stödjer trosbaserat engagemang. Tillsammans med fredsaktörer i världen arbetar vi för ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva.

Kristna Fredsrörelsen – för alla som med fredliga medel vill agera för fred, demokrati och mänskliga rättigheter

Ett av våra bidrag är att finnas på plats i konfliktområden. I Colombia, Guatemala, Mexiko, Västsahara och Sydsudan stöder vi lokala fredsaktörer i deras arbete för att, genom ickevåldsliga metoder, stärka mänskliga rättigheter och bygga fred. Till konfliktländer åker varje år fredsobservatörer för att delta i arbetet för fred, demokrati och mänskliga rättigheter. De blir del av globala nätverk och utbildas för att rapportera övergrepp mot mänskliga rättigheter och skydda de människor som aktivt arbetar för fred och rättvisa. Genom vår närvaro i mycket svåra konflikter – och genom att utbilda lokala fredsorganisationer – är vi ett viktigt stöd för befolkningen och civila samhällets möjligheter att fortsätta sitt långsiktiga arbete för fred. I Sverige arbetar vi med målet att öka kunskapen om hur strategiska ickevåldsmetoder kan bidra till en minskning av fysiskt och strukturellt våld och skapa förutsättningar för demokratisering, rättvisa, utveckling och hållbar fred. Till exempel har vi under året tillsammans med bland andra Ekumeniska kyrkan och Sveriges interreligiösa råd genomfört ett pilotprojekt med medföljning för asylsökande i Sverige. Syftet med verksamheten är att visa ett moraliskt stöd för flyktingarna och i preventivt syfte förebygga våld och därigenom stärka tryggheten för de människor som bor på asylboenden, och att de känner sig välkomna till ett Sverige öppet för alla olika trosuppfattningar. Vi erbjuder också

Kristna Fredsrörelsen

Besöksadress: Gustavslundsvägen 18, Alviks torg, Stockholm

Postadress: Kristna Fredsrörelsen, Ekumeniska centret, Box 14038, 167 14 Bromma

Telefon: 08-453 68 40 **E-post:** info@krf.se **Hemsida:** www.krf.se

verktyg, forum och aktiviteter för människor runt om i Sverige som vill vara med och skapa fred och rättvisa genom ickevåld.

Kristna Fredsrörelsens organisatoriska sammanhang

Kristna Fredsrörelsen är en medlemsorganisation med huvudkansli i Stockholm och lokalgrupper i Alingsås, Göteborg, Helsingborg, Stockholm, Umeå, Uppsala, Värmland och Västerås samt en tematisk lokalgrupp kallad Smederna.

Namnet Kristna Fredsrörelsen berättar om rörelsens historia och bekräftar dess förankring i den ekumeniska rörelsen. Många medlemmars ickevåldsenagemang är trosbaserat, men Kristna Fredsrörelsen är inte begränsad till eller förespråkar en särskild religiös tradition eller livsåskådning. Respekt för och bejakande av mångfald är grundläggande i en ickevåldskultur och Kristna Fredsrörelsen välkomnar människor från andra trosinriktningar och personer utan religiös tillhörighet. Vi arbetar utifrån ett rättighetsperspektiv i alla insatser och icke-diskriminering är en bärande princip.

Kristna Fredsrörelsen är medlem i the International Fellowship of Reconciliation (IFOR) en paraplyorganisation för trosbaserade freds- och ickevåldsorganisationer runt om i världen. I vårt internationella arbete stödjer vi organisationer i civila samhällen i länder med väpnad konflikt, en hög grad av väpnat våld och bristande respekt för de mänskliga rättigheterna. Våra samarbetsorganisationer utgörs av MR-försvarare, freds- och ickevåldsorganisationer och nätverk som arbetar mot väpnat våld och genom dem nås förändring för utsatta människor i Colombia, Guatemala, Mexiko, Västsahara och Sydsudan. De organisationer vi samarbetar med är i huvudsak medlemsorganisationer som bildats och drivs av människor som själva berörs av väpnad konflikt och/eller människorättskränkningar. I sitt gräsrotsarbete kopplar de samman mänskliga rättigheter och fredsarbete utifrån ett ickevåldsperspektiv.

Strategier

Kristna Fredsrörelsens strategier utgår från tanken att vår vision kan uppnås genom ickevåld. Kortfattat kan ickevåld beskrivas som en praktik där våld och orättvisor konfronteras och att detta sker utan våld. KrF har en övertygelse om att mål och medel måste hänga samman för att uppnå varaktig förändring. KrF arbetar med olika ickevåldsmetoder och fokuserar huvudsakligen på att bidra till fred genom att stärka lokalt förankrade fredsinitiativ samt ökad säkerhet, genom skydd av MR-försvarare och projekt mot väpnat våld.

De samarbetsorganisationer som Kristna Fredsrörelsen stödjer utgör förändringskrafter i sina länder. Stödet ges genom internationell medföljning, ekonomiskt stöd till projekt och organisationer, gemensamt informations- och påverkansarbete samt genom att bidra till och skapa nätverk för samverkan. Stödet grundar sig alltid på förfrågningar från samarbetsorganisationerna i Syd och det är de som äger sin förändring. Folkbildning och informations-spridning i Sverige är en central del av vårt arbete med ickevåld och fredlig samhällsförändring. Genom att öka kunskapen i Sverige om hur strategiska ickevåldsmetoder

kan skapa förutsättningar för demokratisering, rättvisa, utveckling och hållbar fred, ökar den svenska allmänhetens möjligheter att på olika sätt bidra till skapandet av ett samhälle, både i Sverige och internationellt, som hanterar konflikter utan våld, respekterar mänskliga rättigheter och alla människors lika värde och värdighet.

Här beskrivs kort strategierna bakom våra tre verksamhetsområden:

Internationell medföljning

MR-försvarens rätt till skydd beskrivs i FN:s resolution 53/144 och EU:s riktlinjer för MR-försvare. Trots detta utsätts MR-försvare för politiskt våld som en direkt konsekvens av det arbete de gör för demokrati och mänskliga rättigheter. I konfliktområden är även civilbefolkning ofta en utsatt och osynliggjord måltavla för politiskt våld. Utgångspunkten för arbetet med internationell medföljning är att ett aktivt och livskraftigt civilsamhälle är grundläggande för demokratisering och hållbar fred. KrF:s arbete med medföljning av MR-försvare fokuserar på medföljning av marginaliserade grupper som urfolk och afrocolombianer liksom av överlevare och anhöriga till offer i de väpnade konflikterna.

Icke-våldsmetoden internationell medföljning och preventiv närvaro innebär bland annat fysisk medföljning av MR-försvare, informationsspridning och ett internationellt aktionsnätverk som reagerar när de medföljda hotas. Verksamheten genomförs av KrF:s volontärer på plats i Colombia, Guatemala och Mexiko. Kristna Fredsrörelsen vill genom sitt arbete påverka statliga aktörer till att respektera och upprätthålla de mänskliga rättigheterna och den internationella humanitära rätten, samt verka för MR-försvarens rättigheter, offer och överlevares rätt till sanning, rättvisa och gottgörelse och marginaliserade gruppers tillgång till rättvisa. I Colombia arbetar vi också med kapacitetshöjning genom att stärka de medföljdas egna strategier för ökat skydd.

Utbildning och utbyte för fred

Verksamheten genomförs i länder som saknar demokratiskt styre, har ett demokratiskt underskott eller befinner sig under ockupation. I samtliga kontexter är bristande respekt för mänskliga rättigheter ett grundläggande problem och det finns behov av att utveckla ickevåldsliga metoder för konflikthantering. I flera av länderna där vi arbetar finns också risk för att religion används för att öka konflikter och spänningar mellan grupper i samhället. Verksamheten syftar till att det civila samhället ska kunna få en plattform och roll som stärker en demokratisk utveckling och inflytande samt respekt för människors rättigheter. Målgrupperna är organisationer i civilsamhället i Sydsudan, Västsahara och Colombia.

Inom verksamhetsområdet arbetar Kristna Fredsrörelsen med kapacitetsstöd och utveckling. Detta sker bland annat genom projekt- och organisationsstöd till organisationer som med ickevåldsmetoder stärker demokrati och mänskliga rättigheter, genom ickevåldsträning och utbyten. Genom ickevåldsträning ges verktyg och strategier för effektiv förändring. Icke-våldsträning resulterar också i empowerment, det vill säga en förståelse för och känsla av att man tillsammans med andra har möjlighet att förändra och har kunskap om hur detta kan

gå till. Strategiskt ickevåld erbjuder möjligheter till detta genom sin betoning både på ett aktivt motstånd mot förtryck och på ett aktivt samtida skapande av ett samhälle utan förtryck.

Kommunikation, engagemang och folkbildning i Sverige

Folkbildning och informationsspridning är en central del av vårt arbete med ickevåld och fredlig samhällsförändring. Genom att öka kunskapen i Sverige om hur strategiska ickevåldsmetoder kan skapa förutsättningar för demokratisering, rättvisa, utveckling och hållbar fred, ökar den svenska allmänhetens möjligheter att på olika sätt bidra till skapandet av ett samhälle, både i Sverige och internationellt som hanterar konflikter utan våld. Vi bidrar också till att synliggöra och stärka det arbete som görs för fred, mänskliga rättigheter och demokrati genom ickevåldsliga medel. Informations- och kunskapsspridning görs utifrån kreativa metoder och användande av symbolhandlingar. Genom detta nås många människor och kopplingen stärks mellan kunskap och handling i vardagslivet. Kristna Fredsrörelsen arbetar också tillsammans med samfund och kyrkor för att lyfta fredsfrågorna och inspirera till ökat engagemang för fred, rättvisa och ickevåld i kyrkor och församlingar. Inom KrF finns även ett antal lokalgrupper som anordnar manifestationer, seminarier och andra aktiviteter för att på sin ort verka för fred.

Kristna Fredsrörelsens kapacitet och kunnande

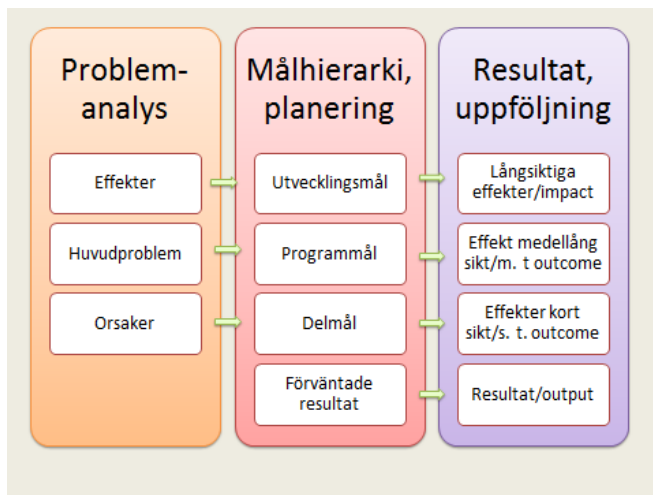
Kristna Fredsrörelsen bildades och utgörs av människor som utifrån en stark övertygelse och ett stort engagemang i aktuella utmaningar verkar för en värld fri från våld. Organisationens arbete utgår från och bärs av detta engagemang som finns spritt över landet. Sedan slutet av 1990-talet har Kristna Fredsrörelsen växt som projektorganisation och byggt upp en gedigen erfarenhet och välfungerande system för projekthantering. Kristna Fredsrörelsens mervärde inom vårt tematiska fält utgörs bland annat av en lång erfarenhet av arbete med konkreta ickevåldsmetoder, en unik kompetens angående säkerhet och risk i konfliktområden samt en nära relation till lokala MR- och fredsorganisationer. Kristna Fredsrörelsen har arbetat med internationell medföljning sedan 1990-talet, och varit en drivande kraft gällande begränsning och kontroll av svensk vapenexport och problematiken kring lätta vapen lika länge.

Kristna Fredsrörelsens nätverk är en viktig resurs, inte minst i relation till samarbetsorganisationer i Syd. I Sverige har Kristna Fredsrörelsen ett tränarnätverk med ickevåldstränare, ett aktionsnätverk samt ett nätverk av hemkomna fredsobservatörer. Genom organisationens ickevåldsliga grund, ingångar i religionsfrågor samt sammankopplingen av arbete i konfliktområden och med stöd till samarbetsorganisationer i Syd och internationella processer kompletterar KrF andra aktörer i freds- och säkerhetspolitiska frågor i svensk debatt.

Hur vet vi att vi gör framsteg?

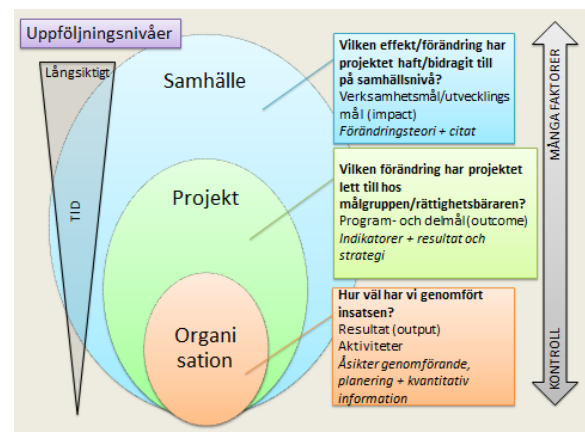
KrF arbetar utifrån ”lärandecirkeln” där erfarenheter och upplevelser används för att förbättra arbetet. Planering, uppföljning och utvärdering är sammanlänkade processer som kännetecknas av lärande och garanterar en hög kvalitet och relevans i arbetet. I KrF:s plan för planering, uppföljning och utvärdering (PME) beskrivs att ett systematiskt PME-arbete syftar till:

- Deltagande
- Lärande
- Möjlighet till insyn
- Resultat och effekter

För att stärka målstyrningen i verksamheten och uppföljningen av dess effekter planeras KrF:s projekt så att en resultatkedja synliggörs. Mål sätts utifrån en problemanalys och definieras på olika nivåer; från aktivitet, via omedelbart resultat, till delmål, programmål och utvecklingsmål. Med hjälp av KrF:s förändringsteori beskrivs sedan verksamhetsmålens bidrag till de övergripande utvecklingsmålen och visionen.

För att se vilken förändring Kristna Fredsrörelsen bidrar till följer vi upp vårt arbete på olika nivåer, dels hur väl vi genomför våra aktiviteter, dels den förändring som arbetet bidrar till för målgruppen och slutligen vilken effekt dessa förändringar bidrar till på samhällsnivå.

För att ge en bild av hur KrF arbetar med effektmätning presenteras här en översikt över KrF:s verksamhetsområden gällande delmål, vad som mäts och hur detta görs:

Verksamhetsområde och målgrupp	Viktiga delmål	Vad mäts/värderas?	Hur mäts effekt?	Senaste externa utvärdering
Internationell medföljning Utvecklingsmål: MR-försvare och organiserad civilbefolkning kan utkräva sina rättigheter och	<ul style="list-style-type: none"> • Sänkt risknivå medföljda • Medföljda kan fortsätta MR-arbete 	<ul style="list-style-type: none"> • Målgruppens värdering av medföljning som skyddsåtgärd • Signaler vid 	<ul style="list-style-type: none"> • Regelbunden sammanställning av information relaterad till indikatorer 	2010: hela programmet. 2013: utvärdering Colombia

<p><i>bidra till en demokratisk utveckling utan att mötas av våld</i></p> <p>Geografiskt: Colombia, Guatemala och Mexiko Målgrupp: Hotade MR-försvarare och civilbefolkning</p>		<p>interaktion med skyldighetsbärare/väpnade aktörer</p> <ul style="list-style-type: none"> • De påtryckningar om skydd som genereras • Moraliskt stöd & legitimering MR-försvarare • Internationell informations spridning 	<ul style="list-style-type: none"> • Årliga utvärderingar med medföljda • Logg genomförd verksamhet och reaktioner 	<p>2015: utvärdering Mexiko</p>
<p>Utbildning och utbyte för fred Utvecklingsmål: <i>KrF:s samarbetsorganisationer ingår i ett starkt civilsamhälle där de samlar människor för fredlig samhällsförändring och utgör en demokratiserande kraft</i></p> <p>Geografiskt: Colombia, Sydsudan och Västsahara Målgrupp: Icke vålds- och MR-organisationer med gräsrotsarbete</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad kunskap ickevåld & MR • Stärkt samverkan och lärande • Ökat engagemang samhällsförändring baserat på ickevåld och MR • Aktiv röst i civila samhället 	<ul style="list-style-type: none"> • Kunskapsnivå • Antal genomförda workshops, deltagare och arrangemang de i sin tur gjort efteråt • Genomförda samverkansträffar samt ev stärkt kapacitet • Samarbetsorganisationens roll i påverkansarbete nationellt 	<ul style="list-style-type: none"> • Utvärdering med deltagare • Sammanställning dokumentation aktiviteter • Samarbetsorganisationer sammanställer data som värderas i relation till planeringen 	<p>2013: Colombia och Sydsudan 2016: processutvärdering Västsahara</p>
<p>Kommunikation och folkbildning i Sverige Utvecklingsmål: <i>Den svenska allmänheten har fått ökad kunskap både om situationen i konfliktländer och om hur strategiska ickevåldsmetoder kan bidra till demokratisering, utveckling och hållbar fred.</i></p> <p>Geografiskt: Sverige Målgrupp: Den svenska allmänheten med fokus församling och fredsrörelse</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 25 personer har djup kunskap och fungerar som insatsens vidareförmedlare. • 1450 personer har ökat sin kunskap • 150000 personer exponeras för insatsens budskap. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nivå kunskap • Antal personer som utbildas och som nås av vidareförmedlad info • Antal personer som exponeras för budskap 	<ul style="list-style-type: none"> • Web-baserat utvärderingsverktyg • Stickprov fördjupande utvärdering • Sammanställning artiklar i tidningar samt sociala medier 	<p>2015</p>

Uppföljningsprocessen hålls samman av tertiärrapporter där genomförd verksamhet stäms av mot planering samt en årsvis uppföljning av resultat för året. Organisatoriskt lärande är en integrerad del av Kristna Fredsrörelsens arbete. Särskilda lärotillfällen ordnas vid halvårs- respektive årsrapport där erfarenheter samlas och påverkar planeringen för nästa år. Förutom detta genomför Kristna Fredsrörelsen löpande utvärderingsmöten med intressenter i respektive projekt och upphandlar externa utvärderingar med några års intervall. Vi har funnit att externa utvärderingar kan vara mycket utvecklande för verksamheten men att de är resurskrävande och att det är i uppföljningen av dem som arbetet utvecklas. Vi utgår därför inte från ett fast tidsintervall för externa utvärderingar utan från behov av och möjlighet att omsätta rekommendationer i förändring.

Vad har Kristna Fredsrörelsen åstadkommit under 2016?

I detta avsnitt ger vi exempel på den nytta som Kristna Fredsrörelsen gör genom att beskriva effekter på samhällsnivå som vårt arbete bidragit till på lång sikt – dess effekt.

Kristna Fredsrörelsens roll i det internationella arbetet är att stödja nyckelaktörer i civilsamhället för att de ska kunna arbeta för fredlig förändring och stärka rättigheter i sina länder. Genom stöd till civilsamhällesorganisationer i konfliktområden har de uppnått en ökad kapacitet. Kristna Fredsrörelsen har också bidragit till stärkt skydd för människorättsförsvarare i Colombia, Guatemala och Mexiko genom internationell medföljning. Vi bidrar till att våra samarbetsorganisationer kan stärka sina kontakter och sin dialog med utländska och nationella myndigheter för att stärka sitt ansvarsutkrävande av mänskliga rättigheter. Skyddet och den stärkta kapaciteten bidrar till att fredsorganisationer och människorättsförsvarare kan fortsätta sitt arbete. Det finns en oroväckande trend att med ökande hot och minskande handlingsutrymmet för försvarare av de mänskliga rättigheterna och det civilsamhällesorganisationer i länder i konflikt och postkonflikt. Det civila samhället och i synnerhet människorättsförsvarare är centrala aktörer i övergångar från diktatur till demokrati och från konflikt till fred. Att deras arbete hindras genom lagstiftning, stigmatisering och i många fall även direkta hot och våld, bär därför med sig negativa konsekvenser för den demokratiska utvecklingen. Människorättsförsvarare bidrar till att konfliktens grundorsaker hanteras och därmed till hållbar fred.

- *Fredsavtal i Colombia!*

Efter över ett över 50 år långt inbördeskrig slöts 2016 ett fredsavtal i Colombia. Avtalet har förhandlats fram i över fyra år i Havanna, Kuba. Representanter för offer och civilsamhälle lyckades komma till tals under förhandlingarna. Internationella brottmålsdomstolens åklagare Fatou Bensouda menade att avtalet var en historisk prestation. En av de representanter för överlevare och civilsamhälle som varit i Havanna och deltagit i fredsprocessen är Leyner Palacios, överlevare från massakern i kommunen Bojayá i regionen Chocó år 2002. Han är en av ledarna för en lokal kommitté av offer och anhöriga, och medföljd av Kristna Fredsrörelsens fredsobservatörer. Civilsamhället, särskilt kvinnorna, fick inte sitt deltagande till skänks utan först efter att de krävts sin rätt, uppbackade av delar av det internationella samfundet, däribland Sverige. Dessutom har offrens deltagande bidragit till ett stärkt fokus på civilbefolkningens rättigheter, och vissa analytiker menar att den moraliska kraften i deras vittnesmål bidrog till att öppna upp låsta positioner hos parternas förhandlare. Kristna Fredsrörelsen har bidragit till att civilsamhälle och offer i konflikten kunnat påverka processen något som stärkt både avtalet och möjligheterna att tillämpa det.

- *Ansvarsutkrävande av mänskliga rättigheter i konfliktområden!*

”Det systematiska sexuella våldet mot kvinnorna utgör ett brott mot hela mänskligheten och hela det guatemalanska samhället” slog domare Yassmin Barrios fast och dömde de två före detta militärerna för brott mot mänskligheten och mord respektive påtvingade försvinnanden. Det är första gången som militärer dömts för sexuellt våld som ett brott mot mänskligheten i en nationell domstol. Under sex månader hölls 11 kvinnor som sexslavar på militärbasen Sepur Zarco i inbördeskrigets Guatemala. I en kontext genomsyrad av

rasism, klassism och machism har de elva målsägarna brutit mot alla normer. De är kvinnor, fattiga, analfabeter och tillhör urfolksgruppen Maya Q'eqchí. Efter över 30 års sorg, lidande och stigmatisering fick de elva kvinnorna officiell upprättelse i ett fall som går till historien. Kristna Fredsrörelsen har medföljt kvinnorna i rättsprocessen för att minska riskerna och stärka deras möjlighet att genomföra denna.

Under perioden 1997 till 2003 började Lundin Oil (numera Lundin Petroleum) leta olja i vad som idag är Sydsudan. Prospekteringen startade en våldsspiral genom att den sudanesiska regeringen tillsammans med väpnade grupper tog kontroll över oljefälten. Lundin Petroleum misstänks för att ha begått folkrättsbrott genom att bland annat ha gett ekonomiskt stöd till militär som under pågående inbördeskrig drev bort befolkningen som bodde på området, kallat "block 5A", där bolaget ville ha sin verksamhet. Tusentals människor dog och nästan 200 000 tvångsflyttades från området. Våldsamheterna inkluderade mord, våldtäkter, tortyr, förstörelse av skolor och att människors byar brändes ner. Efter att sudanesiska och internationella civilsamhällesorganisationer 2010, bland dessa Kristna Fredsrörelsen, tagit fram rapporten Unpaid debt inleddes i Sverige en förundersökning mot Lundin Oil. 2016 delgavs styrelseordförande Ian Lundin och vd Alex Schneiter vid Lundin Petroleum misstanke om medhjälp till grovt folkrättsbrott. Ett viktigt steg för upprättelse och rättsskipning för offren.

- *Icke-våldsiniciativ för stärkta rättigheter!*

I år genomfördes en tio dagar lång pilgrimsvandring för urfolks rätt till jord och mark i Chiapas, Mexiko. Kristna Fredsrörelsen medföljer rörelsen Pueblo Creyente De Simojovel och prästen Marcelo Pérez Pérez som har deltagit sedan dag ett. Runt 8 000 personer, majoriteten urfolk från stora delar av Chiapas, deltar i denna stora ickevåldsmanifestation och marscherar för rätten till jord. Chiapas är ett strategiskt område för storföretagens intressen då det är rikt på naturtillgångar. Flera projekt inom bland annat gruvsdriften och byggande av vattenkraftsdammar är planerade eller redan pågående. Situationen ser liknande ut i resten av landet. Runt om i Mexiko kämpar samhällen och organisationer för att försvara sin mark från storskaliga ekonomiska projekt och exploatering.